

Welkom op het Energieontbijt #157

Nieuwe generatie koplopers

@02025amsterdam

02025amsterdam

Welkom op het Energieontbijt #157 Thijs Haverkamp

@02025amsterdam

02025amsterdam

Er worden beelden gemaakt
Wil je niet herkenbaar zijn, meld je even

@02025amsterdam

02025amsterdam

Programma

09:05 **Voorstelronde**

09:15 **Annemarie van Eekeren**, De Studio van NEMO

Michiel Hulshof, Tertium

Mariska Gunsing, HVA buurtcampus

Pauline Westendorp, 02025 Energiekoploperfonds

10:15 **Open Podium:**

Gerben Sikkema, Klimaatstarters

Dylan Suijker, Amsterdam University College (UVA)

10:30 **Einde** - *ontmoeting en tentoonstelling Energy Junkies*

**020
02025
2025**

TUSSEN

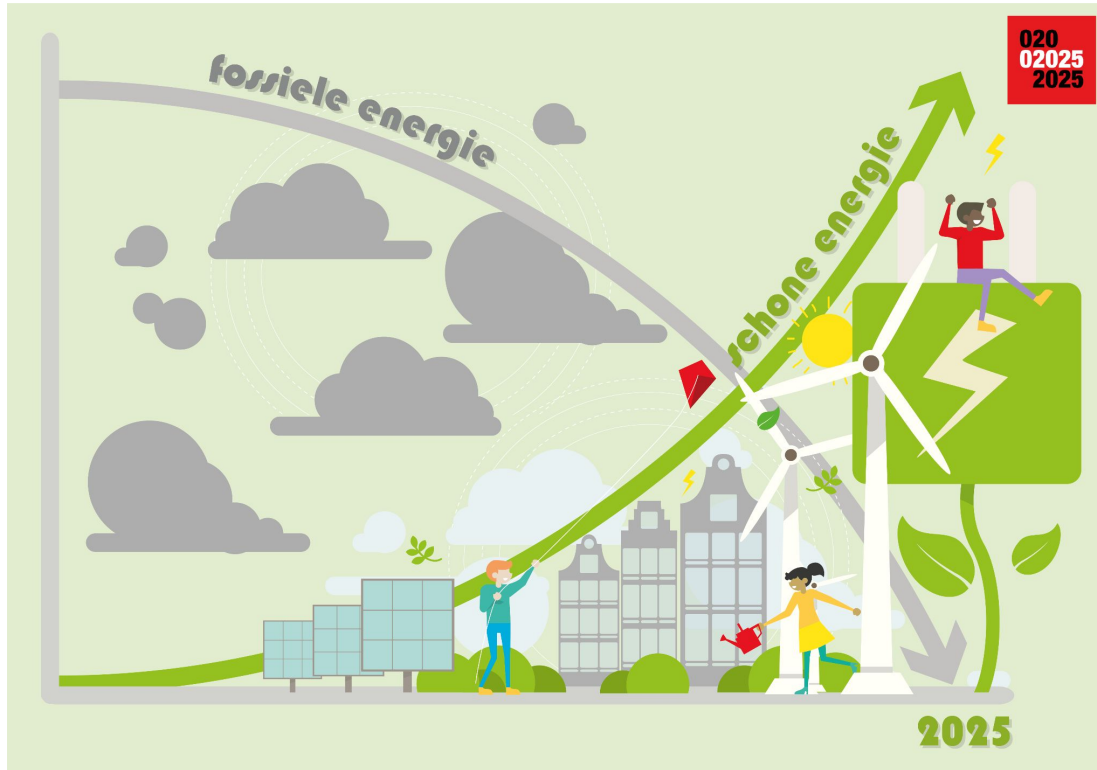
HOOP & VREES

020
02025
2025

DELEN & VIEREN

De uitdaging

@02025amsterdam

02025amsterdam

We benutten lokale intelligentie om de Energietransitie te versnellen

**020
02025
2025**

@02025amsterdam

02025amsterdam

Voorstelronde

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

Annemarie van Eekeren

De Studio van NEMO

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

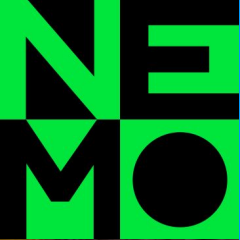
Energieontbijt in De Studio van NEMO

De nieuwe generatie Koplopers

SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

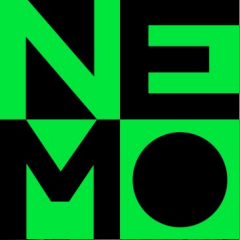

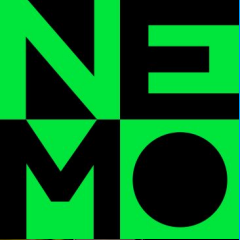
A blurred background scene of a museum exhibition. Several people are visible, some standing and some sitting at tables, engaged in activities. There are informational displays and posters on the walls. The lighting is bright and modern.

NEMO Research & Development

SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

JCDecaux

Energy Junkies

SCIENCE MUSEUM

SPONSOR M Vrijlands

SCIENCE MUSEUM

'NCTV waarschuwde voor polarisatie door politieke partijen'

Dijkhoff neemt afstand van 'klimaatdrammer' Jetten

Klimaatdrammer wordt kolenboer

Klimaatontkenners zijn de nieuwe 'flat earthers'

Hoe een museumbezoek 'klimaat-polarisatie' tegen kan gaan

Hoe de wolf Nederland in twee kampen verdeelt: 'Gevoeliger voor polarisatie'

SCIENCE MUSEUM

Hoe we economisch geraakt worden door de oorlog in Oekraïne

Ruim half miljoen huishoudens leven in 'energiearmoede'

Kwart van sportverenigingen en buurthuizen op omvallen door energiecrisis. Gemeente komt met noodfonds: 'Het is zaak dat ze de winter overbruggen'

Waterstof krijgt boost door energiecrisis: 'Van plannen naar actie'

Achter de klimaatongelijkheid die onze wereld verdeelt, gaan eeuwen van uitbuiting en discriminatie schuil

'Klimaatverandering dreigt een turbo op ongelijkheid te zetten'

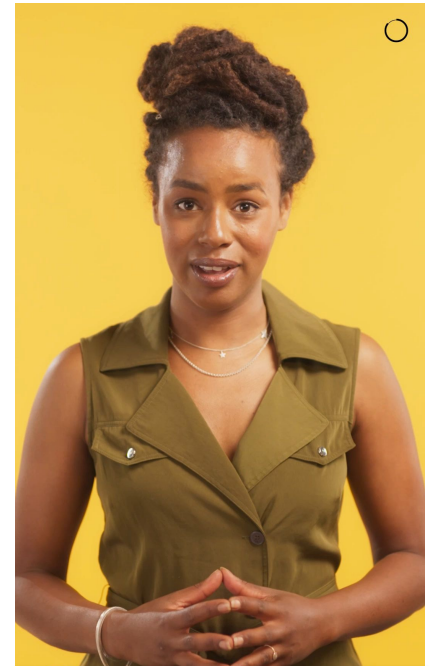
SCIENCE MUSEUM

Een heftig verhaal

Gewoon de feiten

Een zachte boodschap

WELKOM!
Energiebesparing:
Bewoners in Centrum
Energiegebruik voor Bewoners

NEMO Amsterdam
donderdag 16 september

SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

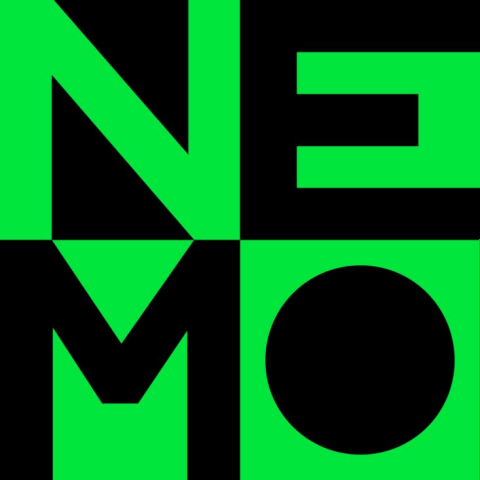
SCIENCE MUSEUM

SCIENCE MUSEUM

NE
MO

Bedankt

SCIENCE MUSEUM

Michiel Hulshof
Tertium

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

Even voorstellen – Michiel Hulshof

Tertium is specialist op het gebied van (inwoners)participatie

- Wij ontwerpen trajecten die bewoners en organisaties een stem geven bij veranderingen in hun omgeving
- Onze thema's: ruimtelijke ordening, energietransitie en bestuurlijke vernieuwing
- Ons doel: projecten met meer draagvlak die beter aansluiten bij de behoeftes van de buurt

Jongeren participatie

- Webinar afgelopen december
- Webinar MET jongeren 7 februari
- E-zine jongeren participatie
(sturen we na!)

Jongeren in participatie-trajecten zijn

- Tussen de 12 en de 25 (uitkomst enquête)
- Creatief en slim
- Racistisch en conservatief
- Lief en hartelijk
- Nors en Chagrijnig
- Zachtaardig en vrolijk
- Hardhandig en somber

(Ze lijken erg op andere mensen)

Redenen om jongeren te betrekken

- **Consumentisme**: we moeten communicatie en plannen beter afstemmen op behoeften van jongeren
- **VN Kinderrechtenverdrag 1989**: jongeren moeten invloed kunnen uitoefenen op beslissingen die hun leefomgeving raken
- **Jongeren zijn belangrijke stakeholder** (een kwart van de westerse bevolking is jonger dan 18)
- **Veel jongeren voelen zich niet thuis** in de (stedelijke) openbare ruimte of in hun wijk.

Argumenten om jongeren *niet* te betrekken

- **Ontwikkelingsargument:** jongeren zijn nog niet in staat om een planningsproces te overzien
- **Kwetsbaarheidsargument:** jongeren zijn minder sterk dan volwassenen en makkelijk te misbruiken of te misleiden voor een specifiek doel
- **Juridisch argument:** jongeren (18-) mogen nog niet stemmen of zelfstandig voor hun belangen opkomen
- **Romantisch argument:** jongeren zijn creatiever en in veel opzichten superieur aan volwassenen, maar de volwassen sfeer en de jongerensfeer gaan niet samen in een participatieproces.

Bron: Frank, 2006, 353

STELLING

De belangrijkste reden om jongeren te betrekken is dat zij de toekomstige volwassenen zijn

Voordelen van betrekken van jongeren

- Leuke en waardevolle ervaring
- ‘Empowerment’ (jongeren leren hun stem te verheffen, te organiseren, invloed uit te oefenen etc.)
- Democratische ervaring (ervaring als ‘burger’)
- Plannen aanvullen en verbeteren
- Dienstverlening/ organisatie/ aanpak verbeteren
- De emoties en ideeën begrijpen waar vanuit jongeren kijken naar een opgave

Risico's

- Participatie gericht op **verbetering eigen organisatie** (niet op verbeteren van de omgeving)
- **'Tokenism'**: jongerenparticipatie wordt gebruikt als communicatietool/ legitimatie van keuzes
- Ideeën van jongeren worden opgevoerd als wensen van toekomstige generatie **om weerstand uit gemeenschap te breken**
- Omdat jongeren heel doelgericht worden uitgenodigd, leidt participatie **niet tot 'empowerment'** (democratische ervaring): 'Ze mogen alleen als jongere iets zeggen, niet als mens'
- Jongeren worden **gepresenteerd als homogene groep**, wat het makkelijk maakt om alleen degenen uit te nodigen die zeggen wat de 'machthebbers' willen (= invitatie-participatie)

De participatie-kooi

- Volwassenen bepalen de vragen die worden gesteld
- Volwassenen organiseren de vorm van participatie
- Volwassenen selecteren geschikte jongeren
- Volwassenen bepalen welke uitkomsten waardevol zijn en welke niet
- Volwassenen vertellen trots over het mooie proces met jongeren

Vertrouwen op jongeren

- Laat jongeren zelf de activiteiten organiseren
- Laat jongeren zelf het probleem en de vragen verwoorden
- Laat jongeren zelf nadenken wie ze willen spreken
- Laat jongeren zelf conclusies trekken
- NB waar nodig met hun 'volwassen bondgenoten'

Verschillende middelen

Middelen	
Bijeenkomsten	Jongerenconferentie, lessen op school, co-creatieateliers
Actief benaderen	Evenement organiseren (speldag, workshop), aansluiten bij evenement, naar plekken toegaan, via netwerk persoonlijk gesprekken organiseren
Online	Tiktok- filmpjes, specifieke online tools (swipocratie, serious games)

Structurele vormen van jongerenparticipatie

- Jongerenraad
- Kinderraad
- Jongerenplatform
- Jeugdgemeenteraad vanuit 3 vmbo 1x per jaar
- Groep jonge ambtenaren JAGG (Gorinchem)
- Speaking minds (10 weken traject)
- Jongeren adviesraad
- Studentambtenaar
- Kinderraad
- Kinderburgemeester

STELLING

Jongeren bereik je het best online. Als je beperkte middelen hebt, moet je daarop inzetten.

10 'designvragen'

Vraag	Toelichting
1. Welke verwachtingen hebben jongeren van het project?	Wat denken jongeren dat dit project hen kan brengen? Hoe kijken ze naar de overheid? Hebben ze daar positieve of negatieve ervaringen mee?
2. Hoe willen jongeren worden aangesproken?	Zijn er clubs of groepen in de buurt waar ze deel vanuit maken? Zijn er relevante online-groepen?
3. Welke beloning krijgen jongeren voor hun inspanningen?	Is er ruimte voor financiële vergoeding? Cadeaubonnen? Certificaat voor cv?
4. Hoe kan de planning rekening houden met jongeren?	Kan het einde middag, kunnen er afspraken met scholen worden gemaakt om vrij te krijgen?
5. Kan het proces worden aangepast als jongeren het anders willen?	Leuke ideeën werken niet altijd, sommige onderwerpen komen gaandeweg op.

6. Welke middelen zijn er om jongeren te laten participeren?	Is er een online omgeving? Kunnen jongeren begeleid worden bij hun ideevorming? Is er eten, reiskostenvergoeding, een ruimte waar ze kunnen samenkomen?
7. Is er een jongerencultuur waarbij je kunt aansluiten?	Is er iemand die kan vertellen wat goed valt en wat juist niet onder (groepen) jongeren?
8. Waar kunnen jongeren invloed op uitoefenen	Wat kunnen ze zelf over het proces besluiten? Welke ruimte is er om uitkomsten van participatie over te nemen?
9. Hoe creëer je solidariteit binnen het project?	Bijv. door debat tussen jongeren en ouderen
10. Zijn er mogelijkheden om participatie periodiek te herhalen?	Jongeren kunnen van mening veranderen, over vijf jaar zijn er nieuwe jongeren

Contact

Adres

Tertium

Weteringschans 124

1017 XT Amsterdam

Telefoon en e-mail

(020) 779 62 01

tertium@tertium.nl

Mariska Gunsing
HVA buurtcampus

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

**BUURT
CAMPUS**

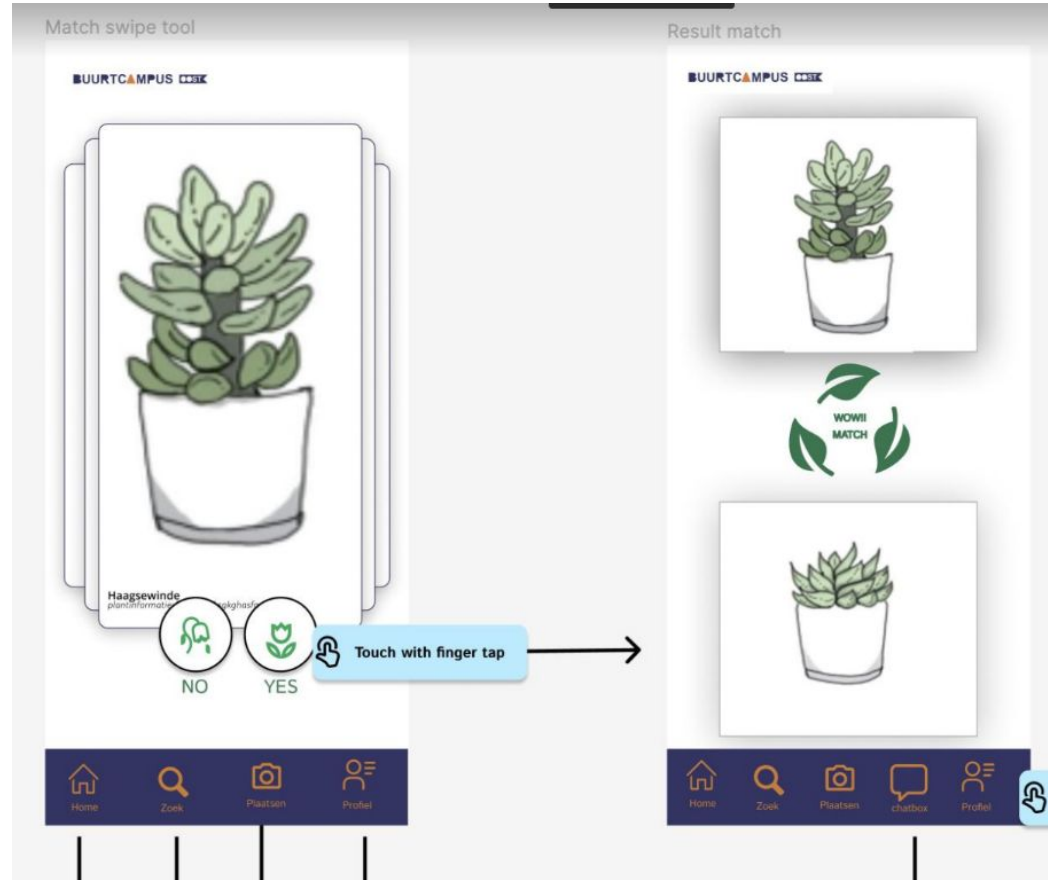

ぺちやくちや

すべてのものはつながっている

All things are connected

Pauline Westendorp
Oranje Energie

02025 Koplopersfonds

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

Amsterdam Koploper Schone Energie in 2025

Koplopers verbinden en versterken
Nodig: o.a. kennis, netwerk, geld

meer info: pauline@02025.nl

02025 Energiekoplopersfonds

020
02025
2025

Aanmeldprocedure wordt bekend op 25 januari

Inschrijving start 1 februari 2022

- *ondersteunen van initiatieven gericht op schone energie*
- *bedoeld voor nieuwe koplopers*
- *laagdrempelig: korte aanvraag*
- *toekenning en organisatie door koplopers zelf*

€28.000 ex BTW in het fonds, 15 maart bekendmaking.

Kennis en netwerk blijvend georganiseerd, voor alle koplopers.

02025 Energiekoplopersfonds

020
02025
2025

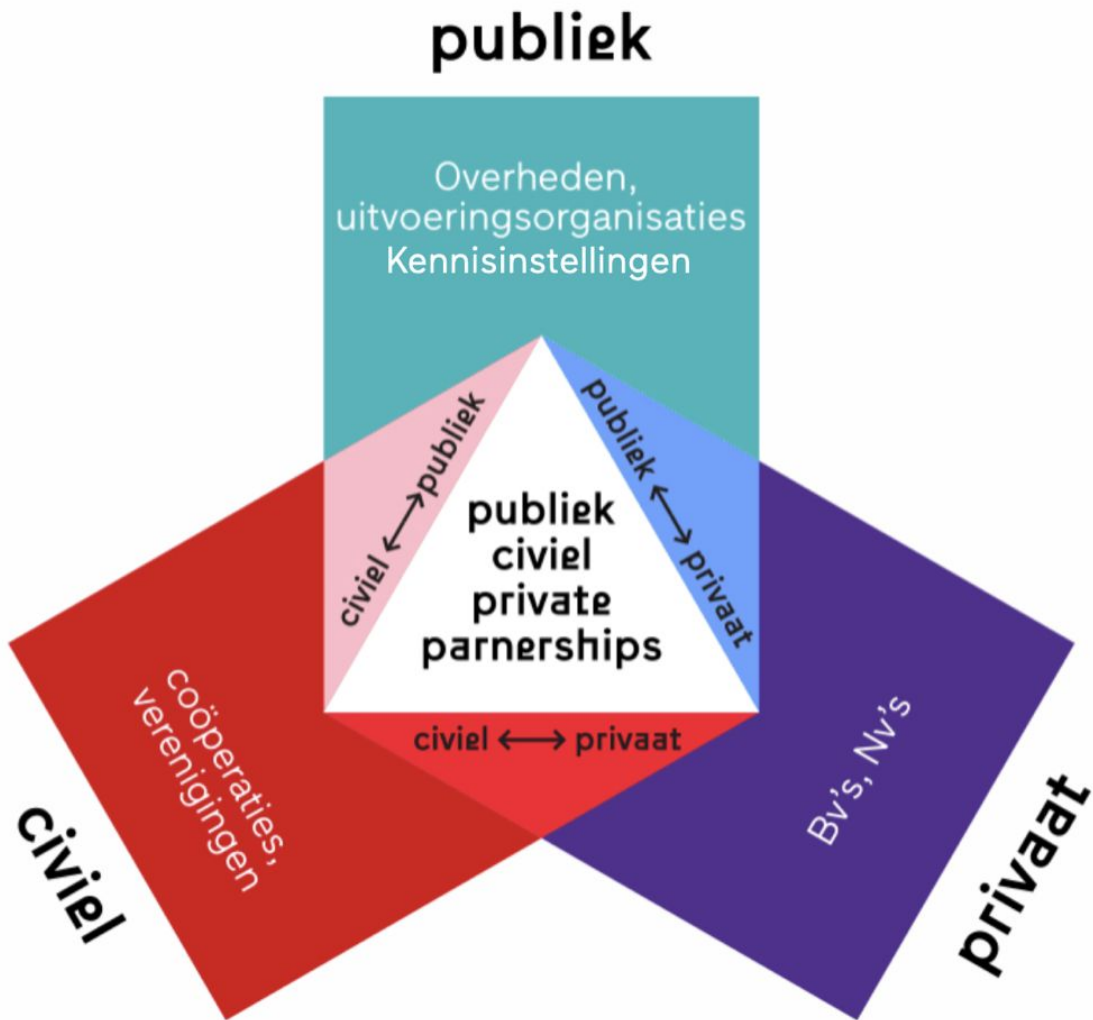
Houd site 02025.nl in de gaten voor meer informatie:

Status 02025 Energiekoplopersfonds 12 januari (fonds nog niet open)

- Middelen in het fonds: €28.000 ex BTW
- Al aangevraagd: €0
- Al toegekend: €0

meer info: pauline@02025.nl

020
02025
2025

02025 Energie- koplopers- fonds

Uniek!

Afbeelding Waag.
Meer info: pauline@02025.nl

02025 Energiekoplopersfonds Uniek!

020
02025
2025

Opening publiek-private-civiele route!

Kring van koplopers beslist, in consent.

Open poen!

Met dank aan gemeente Amsterdam en consortiumleden 02025.

Vragen? Suggesties?

meer info: pauline@02025.nl

Open Podium

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

Gerben Sikkema en Rida El Aji

Klimaatstarters

020
02025
2025

@02025amsterdam

02025amsterdam

Klimaatstarters

Advies & begeleiding

Onze diensten

- Adviesrapport op maat
- Begeleiden en ontzorgen van de maatregelen
- Afgifte energielabels (woningbouw & utiliteit)
- Luchtdichtheids onderzoek (blowerdoortest)
- Transmissieberekeningen
- Thermografisch onderzoek

1,75

De gemeente stelt 1,75 miljoen euro subsidie beschikbaar voor inwoners en culturele instellingen die een activiteit willen organiseren rond de viering van het 750-jarig bestaan van de stad. De verjaardag van de stad wordt voorafgaand aan 27 oktober 2025 een jaar lang gevierd.

ROOK VOOR VERBETERING

... het kantoorpand van het Leger des Heils op het Begijnhof staat niet in brand. Met rook wordt zichtbaar gemaakt waar het pand beter geïsoleerd kan worden. Bouwlandstudeant van de Hogeschool van Amsterdam tekent de plannen.

BOND NAAR RAAD

Compensatiemissie leidt tot crisis vve

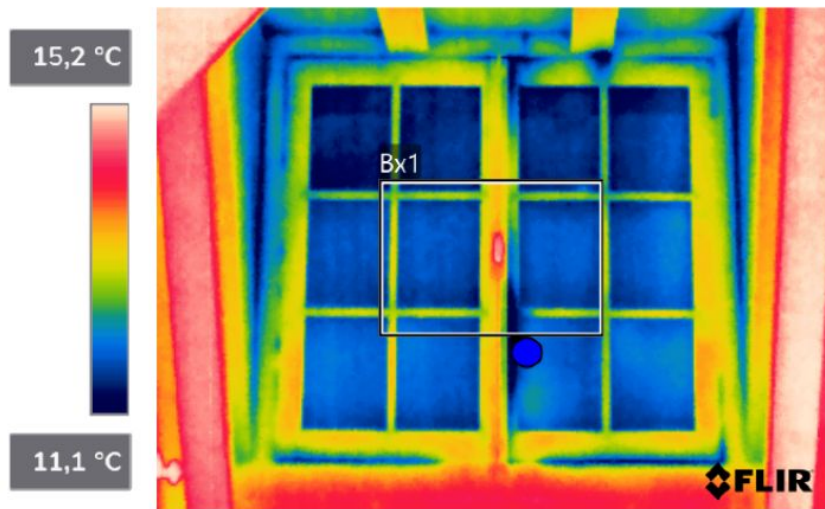
AMSTERDAM • VvE Bond Amsterdam overhandigde wethouder Zita Pel (Volkshuisvesting) donderdag een stapel cijfers om duidelijk te maken dat 57 procent van de 460.000 huizen in de stad onderdeel zijn van een eniging van Eigenaren (VvE). En die door blokverwarming allerlei compensaties tegen energiearmoede opleveren. „We staan met zijn allen aan het rand van de afgrond. Wij smeken om hulp”, zei Annet Terpstra namens de bond. Ze vertelde over crisis bij VvE's en bestuurders stoppen de

BEWONER MISHANDELD

Grote buit bij

Woning in onderdruk

22-12-2022 13:03:03

FLIR0066.jpg

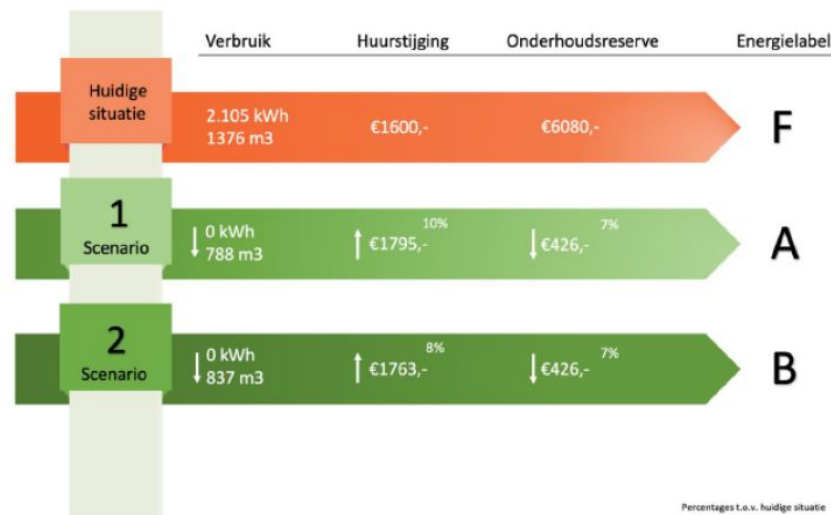
84509126

Adviesrapport beleggers/zakelijke klanten

	HUIDIGE SITUATIE	SCENARIO 1	SCENARIO 2
ENERGIELABEL	F	B	A
INSTALLATIE			
OPWEKKER	VR-Ketel (Éénpijpssysteem)	HR-ketel	HR-ketel
VERWARMING			
ZONNEPANELEN	-	-	6 panelen
ISOLATIE			
GEVEL	Gevel ongeïsoleerd (zonder spouw, Rc = 0.19)	Gevel 70 mm isolatie (Rc = 1.92)	Gevel 70 mm isolatie (Rc = 1.92)
VLOER	Vloer ongeïsoleerd (zonder spouw, Rc = 0.22)	Vloer 100 mm isolatie (Rc = 2.37)	Vloer 100 mm isolatie (Rc = 2.37)
DAK	Dak hellend ongeïsoleerd (zonder spouw, Rc = 0.22)	Dak hellend 100 mm isolatie (Rc = 2.44)	Dak hellend 100 mm isolatie (Rc = 2.44)
BEGLAZING	Enkel glas	Volledig dubbel glas (HR++)	Volledig dubbel glas (HR++)

Tabel 4: Overzicht verduurzamingsscenario's

Adviesrapport particulieren

3.3.1 Scenario 1 – Prijs conform huidige contract

Terugverdientijd (TVT)	
Investering	-€ 33.915
Subsidie(s)	€ 3.041
Besparingen (t=15)	€ 33.069
Terugverdientijd (TVT)	jaar 15

Tabel 11: Terugverdientijd - prijs conform huidige contract

Grafiek 2: Terugverdientijd - prijs conform huidige contract

3.3.2 Scenario 1 – Prijs conform prijsplafond

Terugverdientijd (TVT)	
Investering	-€ 33.915
Subsidie(s)	€ 3.041
Besparingen (t=13)	€ 35.335
Terugverdientijd (TVT)	jaar 13

Tabel 12: Terugverdientijd - prijs conform prijsplafond

Grafiek 3: Terugverdientijd - prijs conform prijsplafond

Vragen?

020
02025
2025

Dylan Suijker
Amsterdam University College (UVA)

@02025amsterdam

02025amsterdam

A
UC

AUC
KLIMAATHUB

WIE BEN IK?

- Dylan Suijker, kwartiermaker AUC KlimaatHub

DE KLIMAATHUB, WAT IS HET?

- Vanuit Amsterdam University College
- AUC Community Projects: 168 uur per student

WELK TYPE OPDRACHTEN?

- In Amsterdam Oost, de Watergraafsmeer

AMBITIES

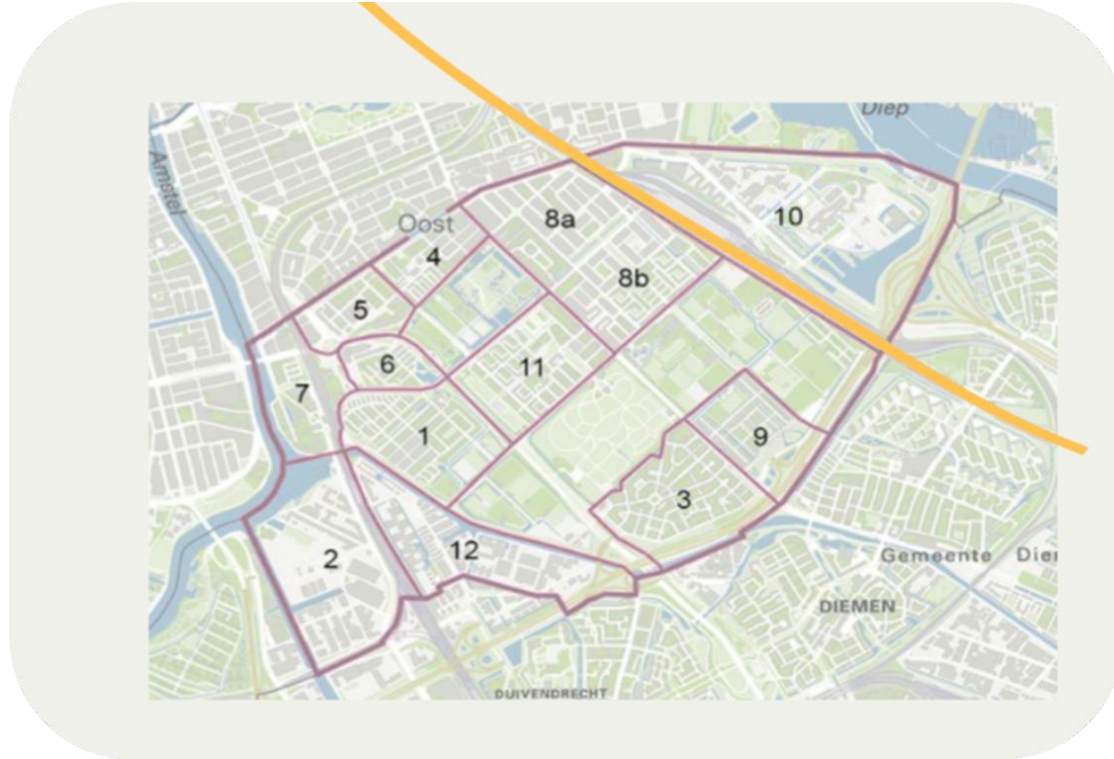
- 1: Studenten verbinden met hun omgeving
- 2: Knooppunt van stichtingen

AMBITIE 1

STUDENTEN VERBINDEN MET HUN OMGEVING

- Studenten van AUC zijn 70% internationaal
- 25% van de internationale studenten in Amsterdam blijft in Nederland

- **Maar ook:** Science Park verbinden met de Watergraafsmeer

AMBITIE 2: KNOOPPUNT VAN STICHTINGEN

- Studenten creëren verbinding en ontmoetingsmomenten

HOE VERDER?

- Opzoek naar opdrachten in de Watergraafsmeer / Oost

Of mail naar
d.p.l.suijker@uva.nl

Komende AGENDA

**020
02025
2025**

- Januari & Februari - **Buurtacties met energiebespaar hulp**, Zuid & Nieuw West etc
- Donderdag 9 Maart - **Energieontbijt !**

zie ook andere events en data van activiteiten, check www.02025.nl/activiteiten

 @02025amsterdam

 02025amsterdam

02025 op social media

LinkedIn

02025 Amsterdam Koploper: Schone Energie
113 followers

Verbinden in je buurt, om aan de slag te gaan met de energie transitie. Hoe pak je dat aan? Hoe kom je dan in contact met je buurtgenoten? Welke stappen kan je zelf zetten en hoe leer je anderen kennen die er ook mee aan de slag? ...en meer.

See translation

Linda Vagter and 8 others · 1 comment

Like Comment

Organic impressions: 235 Impressions Show stats

Twitter

02025
@02025Amsterdam

"De hybride warmtepomp is niet het eindstation, maar wel een zinvolle tussenstap."

Leestip op de vroege ochtend: Maarten Albers schreef een interessant artikel over de hybride #warmtepomp in de Volkskrant. [volkskrant.nl/beter-leven/ee...](https://www.volkskrant.nl/beter-leven/ee...) #koplopers020

Een hybride warmtepo...
Door de hoge gasprijzen...
volkskrant.nl

3 feb. 2022

02025
@02025Amsterdam

Facebook

02025
Liked 295 likes

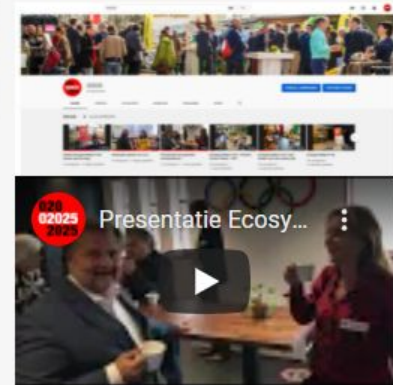
02025
on Wednesday

"De hybride warmtepomp is niet het eindstation, maar wel een zinvolle tussenstap."

Leestip op de vroege ochtend: Maarten Albers schreef een interessant artikel over de hybride warmtepomp in de Volkskrant. [https://www.volkskrant.nl/.../een-hybride-warmtepomp-werkt-.../...](https://www.volkskrant.nl/.../een-hybride-warmtepomp-werkt-.../) #koplopers020

YouTube

02025

Presentatie Ecosy...

Volg ons via de 02025 Socials

@02025amsterdam

02025amsterdam

Meld je aan bij 02025.nl

Netwerk

Ontmoet gelijkgestemden, vergroot je wereld en vind de juiste mensen om mee aan de slag te gaan.

Advies op maat

Onze experts denken graag mee over jouw vraagstuk.

Energieontbijt

Ga aan tafel met energiepioniers uit jouw buurt, ontdek waaraan iedereen werkt en bundel de krachten ter plekke.

@02025amsterdam

02025amsterdam

Dank voor je aanwezigheid !

Tot een volgend ontbijt, event of een HUB in jouw buurt

**020
02025
2025**

@02025amsterdam

02025amsterdam

**NE
MO**
DE STUDIO

Energy Junkies

SCIENCE MUSEUM

